

משחיתם את הארץ". הרי לכם טענו אנשי הדור לראשיהם, שמי שממרא את פי ה' ענוש יענישו ה' בעונש כבד עד למאוד, ולמה אתם רוצים להביא עלינו רעות וצרות בעשותנו דבר שאינו כרצונו.

ולכך התאמצו עד למאוד ראשי ומנהיגי הדור לומר ולבאר לעם שבאמת אין הקב"ה מעניש כלל למי שעושה דבר נגד רצונו, וזה שהיה מבול בעולם, אין זה כלל משום עונש שענש הקב"ה את באי העולם בעבור שעשו נגד רצונו, אלא המבול היה מקרה טבעי אשר קורה אחת לאלף ותרנ"ו שנים, שמתמלא הרקיע במים רבים והתמוטט בעבור שלא היה יכול להכיל מים רבים כל כך, ודבר טבעי זה אין לו שייכות כלל עם עונש שענש הבורא יתברך שמו את באי העולם.

בנו בנין רם ונישא לחזק טענתם וסברתם

והם כל כך התאמצו לבאר לעם את טעם ונימוק זה, עד כדי כך שהטריחו את עצמם לבנות מגדל גבוה ורם אשר ראשו מגיע לשמים, וטענתם בפייהם שהם כל כך צודקים בנפשם שהמבול היה דבר טבעי, עד כדי כך שזה יכול להישנות עוד פעם בעבור עוד אלף תרנ"ו שנים, ולכך צריך לבנות סמוכות לרקיע כדי שזה לא יקרה עוד פעם ולא יתמוטט הרקיע.

וכיון שכן, נענו ואמרו ראשי הדור לכלל העם, באו ונדור כולנו יחד בצוותא חדא כל באי עולם, ואל לכם לחשוש מלהמרות את פי ה' ומעונשיו, כי הוא כלל אינו מעניש את בראיו כשאינם אותם את רצונו, וזה שהיה מבול בעולם הרי זה היה דבר טבעי מהתמוטטות הרקיע אחת לאלף תרנ"ו שנים ולא עונש.

(ויתכן לומר עוד, דהם לא יכלו להכחיש ולומר לעם שהמבול כלל לא היה בעולם, מכיון דבני נח - שם חם ויפת עדיין היו בעולם, והמה היו בתיבה בעת המבול והרי הם עדים נאמנים שהמבול היה בעולם, ולכך הם הוצרכו לכל הטעם האמור למעלה).

והשתא יתבאר על נכון, דזה היה סיבת רש"י לומר דבניית המגדל היה משום טעמם למקרה טבעי להתמוטטות הרקיע וכן ביאת המבול לעולם היה משום טבעי, דלכך אין ראיה שיש עונש לעוברי רצונו ויכולים לעשות ככל אשר נחפץ.

כוונתם משום מלוכה על כל העולם

ויתכן לומר בכוונת ראשי ומנהיגי העם של דור הפלגה דכולי עלמא יהיו מקובצים במקום אחד, **כי הם רצו לשלוט ולמלוך ממש על כל דרי העולם** (וכמו שמצינו שאז המליכו עליהם את המלך הראשון, נמרוד) וזה יקשה עד למאוד כשכולם מפוזרים ואינם מקובצים יחדיו, ולכך עשו כל הדבר האמור בעניין בכדי שיקל עליהם למלוך על כל העולם.

הדין ודברים שהיה לראשי ומנהיגי העם עם אנשי דור הפלגה

והשתא יבואר על נכון מקראי קודש אלו, דהנה כשבאו ראשי ומנהיגי אותו דור הפלגה ואמרו לאנשי אותו הדור, הבה נבנה לנו עיר גדול ונדור כל דרי העולם כולם במקום אחד דייקא ולא נהיה מפוזרים על פני כל העולם, **נענו ואמרו להם כל העם, הלוא אין זה רצון הבורא יתברך שמו**, שהוא רוצה שנמלא את העולם ונהיה מפוזרים על פני כל הארץ וכמו שאמר "ומלאו את הארץ", ואיככה אתם אומרים לנו להמרות את פי ה'.

נענו להם מנהיגיהם וראשיהם ואמרו להם, **מה איכפת לכם** להמרות את פי ה', ולמה אתם מתייראים לעשות נגד רצונו יתברך שמו, ומה יארע לכם כשלא תקיימו את מאמרו וצווייו של הקב"ה, הלוא אפשר לעשות נגד רצונו ונדור כולנו בצוותא חדא ונהיה כולנו מקובצים במקום אחד, וייטב לנו מאוד ולא יחסר לנו דבר.

טענת אנשי הדור שהממרא את פי ה' נענש מהקב"ה

מיד נענו ואמרו להם אנשי הדור טענה ניצחת וטענו, הלוא מי שממרא את פי ה' הרי הוא עונשו בעונשים כבדים וגדולים, והראיה ממה שהיה בימי המבול, שהיה דור שכולו חייב ועשו מעשים נגד רצון הבורא וכלשון הכתוב (בראשית ו' י"א - י"ב) "ותשחת הארץ לפני האלוקים ותמלא הארץ חמס, וירא אלוקים את הארץ והנה נשחתה כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ", ולכך הביא עליהם הקב"ה את מי המבול להאבידם מן העולם, וכלשום כתוב (שם) "ויאמר אלוקים לנח קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס מפניהם והנני

מקוים רצונו ית"ש שיהיה העולם שלישי ביישוב ויהיו מפוזרים על פני כל הארץ.

רצון אנשי דור הפלגה שכולם יהיו מקובצים יחדיו

וזאת לא רצו דור הפלגה, אלא רצו שכל הישוב אשר יש בעולם יהיו במקום אחד דייקא, דכולם ידורו מקובצים אחד אל השני ולא יתפזרו ברחבי העולם אנה ואנה, וזו הייתה כוונתם במעשיהם שבנו עיר ומגדל וכלשון הכתוב **"פן נפוץ על פני כל הארץ"**, ולכך בנו עיר גדול וגם בנו מגדל גדול, שהיה להכיר אף ממקום רחוק ולסימן לכל אחד מבאי העולם שבמקום הזה היא מקום היישוב ואילו יתקבצו כל יושבי תבל, ולא יהיו מפוזרים כלל.

וזה היה שלא ברצון ה' ודבר זה אינו נכון בעיניו כלל, ולכך בלל שפתם והוצרכו להתפזר ולהפיץ ברחבי העולם בעל כורחם, וכרצון הבורא שיהיו מפוזרים בעולם ולא ידורו כולי עלמא מקובצים למקום אחד.

ומסיים האוה"ק בעניין רצון הבורא בהפצת הנבראים על פני כל העולם שהוא **"לסיבה נודעת לו יתברך שמו, ויש בזה סוד כידוע ליודעי חן"**. עכתו"ד האוה"ק בעניין.

דברי הרמב"ן בעניין זה

ובאמת, בדברי הרמב"ן איתא כן כדברים הללו בהדיא בתחילת פרשת בראשית על מאמר הכתוב (בראשית א' כ"ח) **"ומלאו את הארץ"** וזה לרצונו, "ברכה שימלא העולם לרובם, ולפי דעתי יברך אותם שימלאו כל הארץ ויפרדו הגוים למשפחותם בקצוי תבל לרובם ולא יהיו במקום אחד כמשבת אנשי דור הפלגה.

והיינו שרצונו ית"ש ויתעלה שבני האדם ימלאו את כל רחבי הארץ ולא יהיו כולם מקובצים לדור במקום אחד כרצונם של אנשי דור הפלגה.

וכן לאחר צאת נח מהתיבה לאחר המבול אמר לו הקב"ה כן כדברים הללו וכלשון הכתוב (בראשית ט' א') **"ויברך אלוקים את נח ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו ומלאו את הארץ"**.